

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan sveder, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jecekrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gosposkih ulicah št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

K upravi na Kranjskem.

II.

(Govoril poslanec Janko Kersnik v V. seji dež. zbora kranjskega dne 17. aprila 1892.)

Slavni zbor! Nekako veselje me navdaja letos pri pogledu na budget normalno-šolskega zaklada. Smelo trdim, da dosedaj še ni bilo tako ugodnega, kakor letos, odkar je ustanovljen ta zaklad. Seveda ima stvar tudi svojo grenkobo in ta tiči že v poročilu prečastitega gospoda poročevalca, katero navaja razloge ugodnosti tega budgeta. Ti razlogi so le pripetljaji, namreč ta slučaj, da je pričakovati letos visokih doneskov od bogatih zapuščin, na katere se pa druga leta ne more tako gotovo računati, kakor v tekočem. Zaradi tega pa nas prebaja vedno še tista črna skrb, katera nas je navdajala vsa druga leta, ko smo videli, kako grozno narašča potreba tega zaklada. Ko smo vprašali, kedaj bode jedenkrat konec, kje bode meja temu naraščanju, povedalo se nam je, da se bode moralo zidati najmanjše še 80 jednorazrednic, oziroma namestiti 80 učiteljev na teh jednorazrednicah. Kaj to pomeni, veste. Ako se nastavi 80 novih učiteljev, bodo troški z vsemi plačili, nagradami in dokladami vzvišali se za najmanj 45—50.000 goldinarjev in če mislimo še na naraščaj pri dvo in trirazrednih ljudskih šolah, potem je vsa ta skrb popolnoma opravičena in zaradi tega se mi vidi nasvet, da naj deželno šolsko oblastvo ravna s posebno štedljivostjo in pozornostjo pri razširjevanju jedno-in dvorazrednic, — jako umesten in moram ga le toplo priporočati.

Kar se tiče posameznih nastavkov, usojal bi si opozarjati samo na dve stvari, ki sta sicer sami na sebi malenkostni, ki pa vendar globoko segata v življenje našega kmetijskega ljudstva, kateri vendar hočem omenjati le mimogredé. To so namreč nagrade za pouk o kmetijstvu in o ženskih ročnih delih. Honorar ali nagrada, katero dobiva učitelj za pouk v kmetijstvu, je tako malenkostna, da se mi vidi gola ironija. Znan mi je slučaj, ko je učitelj poučeval dve leti okoli 30 učencev v kmetijstvu, vsak teden po več ur, in konečno dobil je — horribili dictu — nagrado 15 gld. Ravno taka je s poukom v ženskih ročnih delih, kateri je jeden najbolj priljubljenih predmetov na kmetih. Vsaka mati ve, koliko je vredno, da se deklica v šoli nauči teh del, kajti v manjših ali kajžarskih hišah nimajo v to prilike drugod. To so pa te kratke opombe, na katere se bomo morebiti druga leta temeljiteje ozirali; za letos si ne upam staviti nikacega predloga.

Če pa sedaj pogledamo ta zaklad in te velikanske žrtve, katere doprinaša zanj dežela, je sledeče vprašanje popolnoma opravičeno: ali je pa tudi sad, katerega rodi ta naša žrtev, nje vreden? Ne morem si kaj, izpovedati, da je odgovor lahek; ali žal, — da je še v marsičem negativen. Tega, gospoda moja, ne bode tajil nihče, — ali kateri so razlogi? Dovoljeno mi bodi, segati po dveh razlogih, katera sta pa v dandanašnjih odnošajih tako tehtna, da bi rekel o njih, da z veliko silo uplivata na šolstvo naše in učiteljstvo, katero po tem ni tako, kakršno bi moralo po pravici biti. Prvi razlog je neka pomankljivost šolskega nadzorstva. Ne da bi bil materijal, — to so šolski nadzorniki — slab, rečem, da je materijal izboren, ali šolski nadzorniki niso v prvi vrsti nadzorniki, ampak so najprvo učitelji in profesorji, kateri morajo absolvirati svoje predpisane učne ure in le kadar

so par ur prosti, potem obišejo na poluletje jedenkrat tako šolo, k večjemu dvakrat na semester, ali to zadnje le malokedaj. Poleg tega pa jih tare ona grozna zavisnost od predsednika okrajnega šolskega sveta, od okrajnega glavarja! Ne bodem navajal več konkretnih slučajev, opozarjam Vas pa le na ono lansko dogodbo, ki se je vršila na Kočevskem, ko se je okrajni šolski nadzornik kar na zahtevo okrajnega glavarja odstavil brez nikake disciplinarne preiskave. V tem oziru je treba povzročiti temeljit preobrat, in jedina pot bi bila ta, da se namestijo stalni nadzorniki, ki bodo samo nadzorovali in nič drugega nego to; treba pa je dalje tudi, da se storijo bolj samostojni, da ne bodo več tako zavisni od okrajnih glavarjev.

Druga rana, katera nas skeli na našem šolstvu, pa je ono čudno postopanje pri oddajanju učiteljskih služb (Posl. Hribar: Dobro!), tako da dandanes ni vedno merodajna sposobnost prositeljeva, ampak, jaz bi rekel, v prvi vrsti ta brezpogojna poslušnost prositeljeva. (Klici na levi: Dobro, dobro! Posl. Hribar: Res je!) Nečem navajati imen, ker to ni moja navada (Poslanec dr. Tavčar: Jih bom pa jaz! Smeh na levi), vendar pa bi opozarjal na dve dogodbi. V nekem šolskem okraju je važna šola že šest mesecev brez voditelja, samo zaradi tega, da se konča disciplinarna preiskava proti učitelju, kateremu bi po dognani preiskavi vendar šele bilo mogoče podeliti dotično službo. V drugem okraju oglasilo se je za imenitno nadučiteljsko mesto 17 prosilcev, in kaj se je zgodilo? Okrajnemu glavarju se je posrečilo, da se je po predlogu okrajnega šolskega sveta najbolje kvalifikovani, najbolj nadarjeni in po službenih letih starejši učitelj potisnil na 16., najmlajši pa na prvo mesto. (Poslanec dr. Tavčar: V Ribnici!) To so silni nedostatki, in najstrožje bi moralo deželno vrhovno oblastvo paziti, da se kaj takega ne zgodi več.

Častiti gospod poslanec Hribar je poprej vprašal, od kod izvirajo one večno ponavljane peticije za povišanje plač in je svaril učitelje, naj v svojem interesu in interesu ugleda nikari preveč ne peticionirajo! Kaj jih dovaja do tega? Nič drugega nego to, da jim tista od zgoraj gojena položnost daje pozabljati, da ne gledajo več toli na dostojanstvo svojega poklica, da izgubljajo ponos do svojega stanu in posledica temu, — popolno naravna — so tiste vedne peticije.

Častita gospoda, jaz sem pri kraji in dovoljujem si le še jedno kratko opazko. Učiteljstvo je jako važen faktor, ne le ker ga potrebuje država in dežela, nego tudi za nas v boji za naš narodni obstanek, in to tembolj, ker se bojim, da utegne pri drugem velevažnem faktorji v tem boji narodna ideja stopiti s prvega na drugo mesto. Glejmo torej, da si ga obdržimo in ohranimo, kolikor moremo; in s temi besedami sklepam. (Odobrovanje na levi.)

Iz deželnega zbora isterskega.

(VIII. seja, dne 1. aprila 1892.)

Posl. Seršič čita interpelacijo na vlado glede zahteve deželnega odbora, da mu morajo cestni odbori dopisovati v italijanskem jeziku. — Interpelacija izroči predsednik vladnemu komisarju.

Posl. Seršič čita potem jednako interpelacijo na deželni odbor. — Predsednik izjavlja, da cestni odbori niso avtonomni. Ne reče pa nič, kaj se bodo zgodilo z interpelacijo.

Preide se na dnevni red.

Dr. Constantini predlaga resolucijo, da bi se razdelila šolska zaklada v dva dela: jednega za Italijane, drugega za Slovane.

Dr. Volarič opozarja na nepravilnost, da se obravnavajo taki predlogi kar nemudoma. Poslanci morali bi jih dobiti 24 ur prej v roke. Predsedništvo ne bi smelo tega dopuščati. Italijani pribajajo s tem predlogom zdaj, ko so prav dobro oskrbljeni, a mi slabo, zdaj, ko se je že toliko potrosilo in smo vsi doprinašali, zdaj, ko imajo Italijani neprimerno več razredov, nego mi; zdaj je tak predlog neumesten, ker smo mi z našim denarjem pripomogli za italijanske šole. Pozivlje se na grofa Coroninija izjavo o priliki, ko se je trdilo, da nekatere dežele razmerno preveč doprinašajo k državnim potrebščinam. Ako je notranja zveza, doprinašati morajo vsi udje. Dobro, naj se razdeli dežela, ali v vseh obzirih in pravično. Razmere so pri nas kakor v Dalmaciji, kjer so se Latini povlekli v mesta. Ako gremo par korakov iz Poreča, čujemo naš govor. Mesteca na obali so sploh otočiči, ki so se pozneje pridružili. Ako je Italijanom zdaj tesno, naj se zopet odločijo. Kako je z zemljiško odvezo? Otoci in Volovski okraj nimajo dolga, a morajo doprinašati v to svrhu. Vrnite nam prej, kar smo plačali, da ne ostanemo s praznimi rokami, nego da bomo imeli kapital za troške. To treba izvesti povsod in vsem. Dati nam morate primeren del deželne zaklade, dati eksekutivo, potem se ločimo popolnem. Živeli bodemo jeden poleg drugega v miru. Da pa nas hočete pustiti bore in gole, potem, ko ste se Vi dobro oblekli, to ni človeško.

Posl. Mandić slaže se s predgovornikom. Dr. Constantini poudarjal je, da sumničimo in napadamo Italijane, da jim pravimo „vampiri“, „sanguisuge“ itd. A to gre na posameznike in dr. Constantini ne more zanikati, da v vrstah Italijanov ni tacih ljudi. Vselej se jih je imenovalo. Naj bi se opravičili. Vi hočete, da Hrvati in Slovenci skrbe za svoje, a Italijani za svoje šole. V tem obziru odgovarjal Vam je lepo moj drug, da hočete zdaj, ko ste se lepo oblekli za zimo, naj bi mi ostali goli in bosi v mrazu. To Vašo željo zadela bo ista osoda, kakor razne Vaše zakone, katere sklepate za to, da se nepotrjeni vračajo z Dunaja. V tem obziru delajte, kar hočete, mlatite prazno slamo, kakor Nemci na Češkem; dosegli vendar ne bodete nič. Mi, se ve, glasovali bodemo proti.

Večina glasuje potem za resolucijo.

Deželni odbornik dr. Cleva predlaga in zagovarja potem svojo resolucijo, da se pregledajo in popravijo hrvatske čitanke, ker je v njih mnogo spisov iz hrvatske zgodovine. Kvasi o vsem mogočem, kar ne spada k predmetu.

Deželnega glavarja namestnik dr. Dukić zahteva, naj ga predsednik pozove k predmetu. (Galerija: cito.)

Dr. Volarič prosi besede. (Na galeriji ugovarjanje.)

Predsednik jo opominja. (Posl. Mandić: Kakoršne ste vzgojili, take imate!)

Dr. Volarič zopet poudarja, da bi treba bilo tako resolucijo poslancem dati v roke vsaj 24 ur prej. Kjer je več naroda, tam treba več šol. Ako primerjamo s številom naroda, vidimo, da imamo mi premalo šol. Reklo se je, da v šolah ni napredka, ker otroci ne razumejo hrvatskega jezika. A to je ravno narobe res, ne samo v mestih, nego tudi po deželi, kjer se v drugem letu počenja z italijansčino in potem vedno več. Dalje je rekel

dr. Cleva, da je manji uspeh, odkar se je privlekla politika v šolo. Pogleda naj, na kateri strani je več politike. Italijani se sploh mešajo v naše zadeve, posebno pri volitvah. Naj ostanejo raje v mestih. Predlagatelj omenjal je tudi naših prednikov v tem zboru, s katerimi da so Italijani tako lepo izhajali. Ni mnogo let, odkar so sedanji poslanci govorili tudi italijansko — pokažite, koliko ste se ozirali na njihove želje in predloge. Pa tudi bivše poslance lahko vprašate, kako mislijo. Ste se kedaj na nje ozirali? Ko je predlagal jeden izmej njih, kakor sem včeraj omenjal, naj se izda zemljevid Istre z italijanskimi in hrvatskimi imeni, zavrgli ste ga. In dotičnega ste, dasi je delal — kakor trdite — na Vaše zadovoljstvo, v zahvalo tako lepo spremili iz Poreča! Ob pričetku zбора, l. 1861., zahtevali so oni poslanci, da morajo takratni trije uradniki znati deželne jezike. Koliko je zdaj uradnikov, a koliko jih razume deželne jezike. Že posl. Ravnikar je zahteval, da se mu pripozna pravica govoriti v našem jeziku. Naši poslanci so mnogo potrpežljivi od l. 1861. do 1883., a vendar ni prišlo do sporazumljenja. Navadno trdijo oni, ki dobro razume jezik, da ga ne razumejo. Naj govori dr. Cleva hrvatski, kar dobro zna, odgovarjali mu bomo mi italijanski. Vse one opazke pa, da hrvatski jezik ni opravičen, so neopravičane. Glede čitank ne odgovarja, ker mu niso znane. Vsakako je pa gotovo, da so bile italijanske čitanke že konfiskovane. Ako je v naših nekaj o hrvatski zgodovini, je prav. Vsaj se nahajajo v deželi stari spomeniki n. pr. v Baški najstarejši kralja Zvonimira. Čitajte zgodovino . . . (na galeriji cvili trpinčen pes), . . . mi se ne bojimo zgodovine. Ona Vam priča, da so bili Hrvatje že pričetka 7. stoletja tu. Glasovali bomo proti resoluciji.

Potem govori posl. Babuder in mej drugim spomni vladnega komisarja, da je njegova dolžnost braniti vladu. — Ta ugovarja.

Posl. dr. Štanger: Dr. Cleva je govoril, da sploh nekaj reče. Da pobijam v kratkem njegove trditve, poslužim se tega, kar mi je pri rokah. (Čita iz poročila.) Ne vem torej, kje je našel knjige, o katerih deželni odbor v svojem poročilu trdi, da jih ni!

(Vrata na galeriji se vedno odpirajo in zapirajo. Predsednik kriči.)

Govornik nadaljuje: Dr. Cleva trdi, da nismo Hrvati. Kaj pa naj bi bili, ako govorimo hrvatski? Da ne pripadamo kraljevini, znano nam je ravno tako, kakor da Italijani ne pripadate Italiji, da si govorite italijanski. Prvi svoj govor v tem zboru imel sem italijanski, meneč, da kaj dosežem. A prepričan sem se precej o nasprotnem. Zakaj bi torej govoril italijanski, ako se naši predlogi vendar prezirajo in zavržejo. Mi smo tako prisiljeni odločno pokazati, da smo tu in da se služimo našega prava. Naj se zna, da Istra ni italijanska, nego večinom hrvatska.

Dr. Dukić izraža svoje začudenje, da doktor Cleva v svojem svojstvu kot deželni odbornik prinaša v zbor predloge, ki žalijo Hrvate in Slovence, da si bi moral dež. odbor braniti nas. Predlagatelj čital je neke tekste, o katerih dvomim, da obstoje. Ako obstoje, ni viteško, staviti tako zahtevo na vladu.

Posl. Mandić ustane. — Tulenje na galeriji. Predsednik zagrozi se poslušalcem, da bode dal sprazniti galerijo.

Posl. Jenko: Bodemo videli!

Posl. Mandić izraža v soglasji z dr. Dukićem svoje začudenje, da je deželni odbornik napadal Hrvate in Slovence na tak način in s takim tonom. On bi moral biti mož, trezen, hladan in ne govoriti za občinstvo, ki je tu za mano. (Pokaže na galerijo.) On nas je hotel osmešiti. Prav je, da se goji v čitankah patriotizem. Smo li mi krivi, da kaj tacega ni najti v naših čitankah?

Večina potem vsprejme resolucijo.

Dr. Costantini poroča v imenu politično-ekonomnega odbora in predlaga, naj se poslanec Mandić izroči deželnemu sodišču v Trstu.

Dr. Štanger neče zagovarjati Mandića ali predstavljati ga kot nekrivega. Nego hoče samo poudarjati, kako slabo se tolmači imuniteta s trditvijo, da bi se morala spoštovati samo pri političnih vprašanjih. Tega ne trdi noben avtor. Neumestno je, zboru odvzeti delavno moč, in to vsled strankarske denunciacije. Odbor bi moral take zadeve natanko pretresati in pretresovati, kajti tako poročilo, kakor denašnje, je brez zmisla. Tako bi se

moglo prigoditi tudi uredniku posl. dru. Tamaru, da ga kdo toži, ker ga hoče šikanirati. Preiskovati bi bilo torej treba, kdo toži, zakaj toži itd., potem predlagati. Ravno o učitelju Grosmanu pisana je resnica, kakor že mnogokrat. Kolikokrat je že tožil, a vselej umaknil tožbo. Onega, ki je poslano podpisal, naj bi tožil. „Giovine Pensiero“ prinesel je članek proti županu Lovranskemu. Njegov sin odgovarjal je v poslanem v „Naši Slogi“ in branil očeta. Podpisal je poslano in tudi izjavil, da prevzame vso odgovornost. Uredništvo je ob jednem pristavilo opazko, da prevzame samo toliko odgovornosti, kolikor mu je nalaga zakon. Zato torej naj se sodišču izroči urednik posl. Mandić? — Sicer pa, ker že tako predlagate, glasovali bomo z vami, da se nam ne bi kaj krivega podtikalo.

Predlog vsprejet jednoglasno.

Dr. Costantini nasvetuje potem v imenu istega odbora, da se izroči Buzetskemu okr. sodišču poslanec Flego.

Dr. Dukić: Ko je došlo vprašanje okr. sodišča, izročila se je ta zadeva politično-ekonomičnemu odboru. Da bi se bil volil imunitetni odbor, ne bi bil prišel tak nezmisel pred zbor. Tu gre za čast zboru! Ne želim, da se sklene nekaj, po čemer bi bilo sklepati, da ni pravnikov v zboru. Odbor ni niti razumel, kaj zahteva sodišče. (Čita dopis sodišča. Na galeriji velik nemir. Dr. Dukić zahteva energično, naj predsednik vzdržuje red.) Sodišče torej ne zahteva, da se posl. Flego izroči vsled obtožbe po onih paragrafih, katere navaja odbor. Tu so se torej pokazali oni velikani, ki nazivljejo nas barbore. — Potem reče nekoliko besed v italijanskem jeziku in predlaga, naj se poročilo vrne odboru.

Že ko je govoril hrvatski, stikali so nekateri pravniki glave vkup. Naposled pripoznal je poročevalec dr. Costantini resnico Dukićevih trditvev, obečaje, da popravi predlog v tem zmislu.

Predsednik vpraša dra. Dukića, da li vzdržuje svoj predlog.

Dr. Dukić odvrne, da ne, ker je poročevalec že popravil. Sicer pa, da je to poročilo v vsacem obziru ponesrečeno, ker trdi, da treba ozir imeti samo pri političnih zločinih in tudi, ker trdi, da se nima nič drugega preiskovati. Odbor je popolnem na krivi poti. Daje primer. Danes sem v zboru. Najde se človek, ki me obtoži zločina. Ako me zbor kar tako na kratko izroči, sem že kompromitovan, ako se tudi pozneje dokaže, da vse vkup ni nič res. Odbor je ravno za to, da preiskuje, je li obtožba opravičena ali ne. Jaz ne branim poslanca Flego, nego zaradi časti tega zboru opozarjam večino na vse to.

Predlog se potem vsprejme jednoglasno.

Potem pride na red stoprav zadnja (III.) točka dnevnega reda V. seje.

Dr. Bubba poroča namreč o proračunu zemljiško-odvezne zaklade za l. 1892. Dr. Dukić sklicuje se na dr. Amorosa, kateri se je nepovoljno izrekel o tej zakladi še leta 1872. Po preteku 20 let se tudi on ne more bolje izreči in se čudi, da deželni odbor ne ukrene potrebno, da se ta zadeva vendar jedenkrat že radikalno predrugači. Likvidacija vršila se je leta 1865 in takrat določila se je dolžna svota na 1,368.000 gld.

Ako se primerja današnji dolg, kateri iznaša 1,090.000 gld., torej je razvidno, da po vseh odplačilih v dobi 45 let, v katerem času sta se izplačala preko 2 milijona gld., se ta dolg ni znižal skoro nič. Neče ponavljati, kar je manjšina predlagala že pred leti o urenjenju te zaklade, da se že jedenkrat kmet razbremeni. Dežela lahko pokrije prvo svoto pod a) z 10% doklado na davke, kateri postotek po pogodbi iz l. 1875. mora predpisati. Ako bi država odpustila svojo terjatev pod b), kakor drugim deželam, bi mogla dežela tudi odpustiti dolg obvezancem. (Na galeriji kašljanje, kihanje, smejanje.)

Predlaga resolucijo v tem zmislu, katero predsednik pogleda in — spravi.

Govori še poslanec Babuder in se preide v specialno debato.

Dr. Volarić izjavlja, da bode glasoval proti proračunu. Govori samo, da omenja nekatere činjenice. Dokler ne pomaga država, ne bode bolje. Kaj koristijo lepe knjige in snažno pisani računi — vse to ne napolni blagajne. Vsako leto treba več ljudij pri upravi, ker manjkajo pregledi. Za upravo potrosi se preko 13.400 gld., torej več, nego ona koristi. (Na galeriji silen nemir.) Govornik povdarja,

da se poslanci opominjajo po jedenkrat, potem se jim odvzame beseda. Predsednik pa ima vse mogoče obzire proti galeriji. Vedno jo opominja, a galerija dela kar hoče. Na njo ima torej predsednik večji ozir, nego na čast zastopnikov naroda, kajti neče, da bi ukazal izprazniti jo. (Posl. Mandić: Ne sme! Na to vendar predsednik zaukaže poslušalcem, naj se oddalijo. A ti obsede. Posl. Mandić: Kako ubogajo!)

Predsednik zopet zaukaže, ne slugom, nego direktno poslušalcem. Prvi ustane vodja dež. kmetijske šole, za njim grede drugi počasi z mrmranjem. Samo jeden obsedi. In temu mora predsednik reči, da zanj ni izjeme. Ko je izpraznjena galerija, ozmerja predsednik prav kredko slugo, ker proti njegovi prepovedi spušča otroke na galerijo.

Dr. Volarić nadaljuje: Upravni stroški se niso znižali in vpisujejo se k tem taki, ki ne spadajo k njim itd.

Predsedniku je žal, da je izgnal razgrajalce, ukaže slugi, da naj vrata odpre. Potem, da naj jih zapre. Naposled, da naj jih pripre, ker da mora biti seja javna. Sluga ves zmeden ne ve, kako bi mu zadovoljil. (Posl. Mandić: Kličite jih nazaj!)

Dr. Amoroso pouči predsednika, da zado- stuje, ako on izreče, da sme občinstvo notri priti, ako tudi nobeden ne pride. (Priskače na to mal 7leten otrok in se vsede. Nekoliko za njim pride odrasčen človek. Sedita nekoliko časa; sluga ja ogleduje, naposled se ohrabri in ju zganja ven. Odrasli hoče ubogati, otrok se ne uda. Na to pri- teče na pomoč drugi sluga in konečno se jima posreči z združenimi močmi nesti ga ven. Dru- zega pustita potem v miru in kmalu se zopet na- polni galerija.)

Dr. Dukić: Dežela lahko zadovolji svojim dolžnostim, ako se razumno postopa. Odveč je nakladati dež. odboru, naj bode strog, ako se nič ne premeni. — Z železniško predlogo (Trst-Poreč) hočete nas zamotati v nove dolgove, hoče se zopet ustanoviti zaklada, slična zemljiško-odvezni. Ali prej naj se uredi in poravna staro, pod katerim ječé nesrečni prebivalci te dežele. Uvele so se nove zemljiške knjige, da se pomaga posestnikom, da se jim omogoči kredit, a te so se zamazale z zemljiško-odveznimi intabulacijami. Vse dežele so dobile pomoč od države, a večini se niti ne sanja, da bi se za to prosilo. Kajti hoče se, da je kmet odvisen od vladajoče sedanje stranke, da mu bode delila „milosti“. S tem pa samo raste razburjenje naroda proti deželni upravi. Ako se kaj predlaga, predlaga naj se tako, da je upati vspeha. Ravno v tem slu- čaji pa ni srednje poti, nego, ker je bolezen radi- kalna in treba radikalnega zdravlila, izvršiti se mora ali vse ali nič.

Večina vsprejme potem proračun in resolucije odbora.

Posl. Babuder poroča še o neki prošnji. Vsprejeta brez debate. Sklene se seja.

Po „Edin.“

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 15. aprila.

Državni zbor.

Kakor smo javili, je državni zbor sklican na dan 26. aprila. Zasedanje bode brzkone trajalo do konca meseca maja. Najvažnejši predlogi, katere je rešiti v tej dobi, sta zakon o Dunajskih prometnih zgradbah in vladna predloga glede regulacije valute. Koncem maja ali kvečjemu začetkom meseca junija sešli se bodeta delegaciji in sicer letos v Budimpešti, kjer se bodo ustrežaje želji ogerske vlade, udeležili vsi delegatje na dan 8. junija določenih slavnostij v spomin kronanja cesarja in kralja.

Volitve v Bukovini

so končane in dež. zbor, razpuščen zbok diferencij mej vladnim zastopnikom in posameznimi rumunskimi aristokrati, je zopet rekonstruiran. Konečni izid teh volitev je ta, da je rumunska stranka izgubila prevlado v deželnem zboru, kajti izvoljenih je bilo: 14 rumunskih, 8 nemško-liberalnih, 5 armenakih in 4 ruskih poslancev. Zanesljive večine v dež. zboru sedaj ni, kajti koalicija Nemčev, Armencev in Rusov ni nič kaj prida in to daje vladi trdno moč, da lahko sestavi večino, kakeršno si želi in kakeršno od slučaja do slučaja potrebuje.

Reško vprašanje.

Novi Reški guverner dal je koj, nastopivši svojo službo, povod rezkim rekriminacijam narodnih strank hrvatskih. V svojem inatalacijskem govoru naglašal je novi vladni zastopnik na Reki, da

je imenovan tudi guvernerjem hrvatskega Primorja. To je očitno protizakonito, ker ogerska vlada po nagodbi niti pravice nima imenovati koga za to mesto, kvečjemu da mora biti guverner zajedno tudi predsednik pomorskega oblastva. Hrvatsko Primorje pa je podrejeno izključno samo hrvatskim oblastvom in zato se tudi vsprejema grofa Batthyany-ja s hrvatske strani ni nihče udeležil. Na vsak način je potreba, da je pregleda dekret novega guvernerja, ni-li morda v njem res kak pasus, ki bi mogel postati kdaj nevaren celokupnosti hrvatskega ozemlja, kajti oficijozna izjava ogerske vlade ni nikak dokaz za to, da se res ni ničesar zgodilo v tem zmislu.

Vnanje države.

Ministerska kriza v Italiji.

Ministerski svet imel je v kratkem dolge seje in se posvetoval o korakih, katere je storiti, da se zboljša finančni položaj. Pri tej priliki pokazala so se mej ministri tolika nasprotstva, da je ministerski predsednik marki Rudini podal kralju demisijo cellega kabineta. Vojni minister Pellona, katerega novih tirjatev v vojaške nemene nikakor ni hotel vsprejeti finančni minister Luzzatti, ima v diplomaciji močno zaslonbo in je torej izvestno, da bode odstopil finančni minister. Kralj je že naročil markiju Rudini-ju, naj sestavi novo ministerstvo.

Francija in Belgija.

V belgijski zbornici došle so v razpravo predlogi glede utrditve belgijske meje proti Nemčiji in pri tej priliki govoril je tudi vodja liberalcev Frère-Oran, dokazujoč, da te meje ni treba utrditi, pač pa ono proti Franciji, ker je Francija od nekdanja na to delala, da si osvoji Belgijo. Že ko je Napoleon III. uničil republiko in sedel na cesarski prestol, hotel je osvojiti Belgijo in isto tako po vojski v Krimu l. 1855. Ko se je unel prepir zaradi Luksemburga, bila so nasprotstva mej Francijo in Belgijo tolika, da neben bankir v Parizu ni hotel izplačati državnih nakaznic belgijskih. Tudi l. 1870 bila je belgijska neodvisnost le po Fracozih v nevarnosti. — V Parizu je ta govor naredil jako ugoden utis.

Rusi in Angleži v Aziji.

Emir afganski izdal je precēj obsežen spis, v katerem utemeljuje svojo naklonjenost do Anglije in svojo mržnjo do Rusije. V svojem spisu trdi, da bi si Rusi radi osvojili Indijo in zato hočejo najprej Afgane uničiti. Rusija pozna poštenjaka, ki je vladar afganski in vé, kakšni nameni so ga vodili, ko je spisal svojo knjižuro in jo dal tiskati na angleške troške, torej se ni bati, da bi vsled te provokacije nastale kake homatije.

Domače stvari.

— (Jutršnje procesije v Ljubljani.) Pri procesiji v stolni cerkvi svirala bode vsa vojaška godba domačega pešpolka, procesijo pri oo. frančiškanih in pri sv. Jakobu bodo spremljevali kranjski veteranci. Pri sv. Jakobu in pri usmiljenih sestrah bode tudi spremljeval procesijo oddelek vojaške godbe.

— (Osebne vesti.) Častnim svojim članom imenovala je občina Vipavska g. okrajnega glavarja markija Ferd. Gozani-ja. — Izredni profesor prostega risanja na tehniko v Gradcu, g. Henrik Bank, imenovan je rednim profesorjem. — Petdesetletni jubilej doktorstva in ob enem svoj 70. rojstveni dan praznoval je 10. t. m. v Zagrebu sekcijiski svetnik dr. A. Stojanovič. Bil je že z 19 leti na univerzi v Pragi promoviran doktorjem. — Znani župnik Sebastijan Kneipp, pozvan iz Würshofena k bolnemu škofu Gašpariču v Zagreb, došel je tja predvčerajnim.

— (Duhovniške spremembe v Ljubljanski škofiji.) Gosp. Fr. Gornik, žup. kooperator v Komendi, postal je župnik v Nevljah. Gosp. Bl. Justin, žup. administrator v Novi Oslici, upokojen je začasno. Gosp. J. Hromec, žup. administrator v Logu, premeščen je v Novo Oslico. Na njegovo mesto pride g. A. Krainer, žup. kooperator v Koprivniku.

— (Slavnostni večer) priredi „Slovensko učiteljsko društvo v Ljubljani“ dne 19. mal. travna 1892 v dvorani ljubljanske Čitalnice v spomin tristoletnice rojstva J. A. Komenskega. — Društvo razpošilja ravnokar jako lepa vabila s sliko Komenskega — Vspored slavnostnemu večeru: 1. A. Nedvč: „Naša zvezda“ mešan zbor. 2. — Slavnostni govor. Gospod prof. Vilibald Zupančič. 3. D. Jenko: „Molitev“ moški zbor. 4. K. Kreutzer: Arija iz opere „Nachtlager in Granada“. poje gđ. P. Suwa, spremlja na klavirji gđ. I. Furlan. 5. — „Sarafan“, ruska narodna pesem, za moški zbor priredil Anton Forster. 6. — „Ob tristoletnici Komenskega“ deklamira gđ. V. Riachner. 7. B. Ipavec: „Vse mine“, mešan četverspev, pojo gg.

Pavla Suwa, Minka Moos, Anton Razinger, Jožef Maier. 8. K. M. Weber: „Poziv“ igra na klavirji gđ. I. Furlan. 9. a) Anton Nedvč: „Oblakom“, b) B. Ipavec: „Mlado leto“ mešana zbor. 10. A. Nedvč: „Dekletu“, četverspev pojo: gg. A. Stefančič, I. Bartl, J. Žirovnik, A. Sitsch. 11. a) — „Slovo“ slovenska narodna za moški zbor priredil A. Foerster. b) A. Nedvč: „Zvezna“ moški zbor. Pri slavnosti sodeluje vojaška godba c. in kr. pešpolka fem. baron Kuhn št 17. po naslednjem sporedu: 1. Smetana: „Prodana nevesta“, koračnica. 2. Tittl: „Slovanske pesni“, ouvertura. 3. Ivanovič: „Rumunske pesni“, valček. 4. Šebek: „Zbor dervišev“, orientalski prizor. 5. Leibold. „Hrvatski dom“. 6. B. Ipavec: „Domovina“ pesem. Začetek ob 1/2 8. uri zvečer. Vabilo je ob enem vstopnica.

— (Državni telefon v Ljubljani) bodo začeli delati še le tedaj, kadar bode določena gradnja novega poštnega in telefonskega poslopja v Ljubljani. Tako je ukrenilo c. kr. trgovinsko ministerstvo. Kdaj in — kje se bode gradila nova pošta, tega — ne pové nobena pratika! Če kdo vpraša, morda porekó, da se bode to takrat zgodilo, kadar sklenejo začeti delati — državni telefon po našem mestu.

— (Dolenjske železnice.) Kakor znano, bode vodstvo c. kr. državnih železnic prevzelo in oskrbovalo obrat na novih Dolenjskih železnicah. Vlaki bodo odhajali z državnega kolodvora in vozili preko južnega kolodvora naprej. Pri oddaji služb oziralo se bode v prvi vrsti na domačine, ker se bode zahtevalo znanje obeh deželnih jezikov. Tako poroča uradni list. Nadejamo se, da se bode tudi res strogo postopalo po tem načelu.

— (Pomožnih uradnikov) bolniškega in podpornega društva občni zbor dne 14. t. m. bil je prav dobro obiskan. Udeležilo se ga je nad dve tretjini rednih članov. Podrobno poročilo priobčili bomo pozneje, za danes poročamo le o izidu volitve v odbor. Izvoljeni so bili sledeči gg.: Anton Gutnik, načelnikom, Fran Kandare, njegovim namestnikom, Jos. Hauptman tajnikom, Jos. Kuralt blagajnikom; dalje kot odborniki: Alfonz Kovačič, Josip Knez in Jakob Prestor, kot namestnika pa Aleksander Martinc in Ivan Jonke, slednjič Ivan Strajnar in Alojzij Benda kot preglednika računov.

— (Tedenski izkaz) o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske. Od 3. do 9. aprila je bilo 34 (= 40.7%) novorojencev in 18 (= 30.5%) umrlih, in sicer jih je umrlo 6 za jetiko, ostalih 12 pa za različnimi boleznimi. Mej umrlimi so bili 4 (= 22.2%) tujci, 6 (= 33.3%) pa iz zavodov. V tem času so obolele za infekcijskimi boleznimi tri osebe, 1 za ošpicami, 1 za tifuzom in 1 za hripo.

— (Znižanje tovarne voznine.) O tovarnih vozninah, katere so se za l. 1892 za c. kr. avstrijske državne železnice in one lokalne železnice, na katerih država izvršuje promet, znižale in so razglašene v naredbenem listu c. kr. trgovinskega ministerstva za železnice in brodarstvo, naznanjamo tole: Za svinčeno rudo je, ako se plača voznine najmanj od toliko blaga, kolikor ga rabljeni vozovi morejo nositi, nadalje, toda le do konca junija 1892 tovarna cena lokalne tarife na progi Podkloster-Ljubljana znižana od 20 kr. od 100 kg. na 15 kr. in na progi Vrata-Medgorje-Ljubljana od 19 kr. na 14 kr. — Za surovi svinec je pod enakimi pogoji in za isto dobo tovarna cena lokalne tarife na progi Ljubljana-Podkloster znižana od 30 kr. od 100 kg. na 23 kr. na progi Ljubljana-Beljak od 33 kr. na 24 kr. Svinčena ruda pošiljati se ima v Litijo in surovi svinec iz Litije. Za cement je ako se plača voznine od najmanj 10.000 kg. za rabljeni štirikolesni voz in vozn list od 1. januarja 1892 do preklica najdalje pa do konca decembra 1892 tovarna cena lokalne tarife na progi Kamnik-Trst južni kol., Trst-Sv. Andrej, Trst prosta luka znižana na 41 kr. na progi Kamnik-Pulj na 52 kr. in na progi Kamnik-Rovinaj na 51 kr. Za vso v razredu C tarifnega dela I. uvrščeno železnino je, ako se plača voznine od najmanj 10.000 kg za rabljeni voz, nadalje le do konca decembra 1892 vozna cena lokalne tarife na progi Jesenice-Pontabel znižana od 37 kr. od 100 kg na 21 kr. Za staro železo je tovarna cena lokalne tarife na progi Trst sv. Andrej-Jesenice znižana od 35 kr. od 100 kg. na 33.6 kr. na progi Trst prosta luka, c. kr. drž. železnice. — Jesenice od 36 kr. na 33.9 kr. Za staro železo in železne odpadke je, tovarna cena lokalne tarife

na progi Dunaj K. n. kolodvor-Jesenice znižana od 70 kr. na 60.9 kr. od 100 kg. in na progi Steyr-Jesenice od 58 kr. na 50.9 kr. Za vso v točki 130 tarifnega dela I uvrščeno železnino je, ako se plača voznine od najmanj 10.000 kg. za rabljeni štirikolesni voz na progi Jesenice-Wartberg-Mürzthal ali nasprotno, nadalje toda le do konca decembra 1892 tovarna cena lokalne tarife znižana pri pošiljativah a) pri katerih se rabijo železniški vozovi od 52 ur od 100 kg. na 49 kr. b) pri katerih stranka sama preskrbi vozove od 52 kr. na 38.4 kr. Za vso v točkah 128, 129 in 130 tarifnega dela uvrščeno železnino je za isto dobo na progi Jesenice-Pontabel tovarna cena lokalne tarife znižana a) za vsako težo od 50 kr. od 100 kg. za rabljeni voz od 46 kr. na 25 kr. Zniža se v vseh slučajih potom kartiranja.

— (Iz Medvod) se nam pritožujejo, da bi imele biti že zdavna razpisane nove občinske volitve, a še sedaj niso. Naj se to stori!

— (Drugo porotno zasedanje v Novem mestu) pričelo se bode v ponedeljek dne 25. t. m. in bode trajalo ves teden.

— (Ovržena volitev.) Poročali smo že na kratko, da je upravno sodišče na ugovor gosp. Sebenikarja in tovarišev uničilo volitev treh občinskih odborajkov, ki so bili voljeni v I. in II. volilnem razredu v Planini. Danes dodajemo, da je upravno sodišče uničilo izvolitev gg. direktorja Reismüllerja, župnika Podboja in dr. Mayerja, ker zakon naročito zahteva, da se pri volitvi imenuje ime kandidatovo. Mnogo volilcev pa tega ni storilo, nego glasovali so samo za „gospoda direktorja“, „gospoda župnika“ in „gospoda doktorja.“ To je protivno jasnim določbam §§. 24. in 26. občinskega volitnega reda za Kranjsko. Dalje se je tudi ugovarjalo proti volitvi, ker se ni naznanila podobčini na Rakeku. Vlado je pri obravnavi zastopal dvorni svetnik baron Pascotini.

— (Nemška nesramnost.) Že mnogokrat imeli smo priliko povdarjati, kako nesramno hujskajo nemški listi koroški proti Slovencem, ki se bore za narodne slovenske šole. Tak hujskajoč članek prinaša zopet zloglasni organ renegata Doberniga, ki kar naravnost hujska, da se občinarji s Tolstega vrha, ki se potezajo za slovensko šolo, kar iztirajo iz šole v Guštajnu, katero vzdržujejo skupno s to občino. „Vun z njimi“, kliče renegatski organ; če imajo na Tolstem vrhu denarja dovolj, naj si zgradijo rusko univerzo in naj postavijo župana za rektorja, ali stran roko od šole v Guštajnu, kjer so le po milosti (geduldet). Povsod naj bi bilo geslo: Vun s kalveci miru! In to ni nikakoršno hujskanje in se mirno gleda!

— (Samomor.) Iz nepoznanih vzrokov zastupila se je 16letna posestnikova hči M. Belec v St. Jurji ob Taboru na Spodnjem Štajerji in sicer z arsenikom.

— (Tiskovna pravda proti „Obzoru“.) V sredo bil je obsojen odgovorni urednik „Obzora“, g. Mile Maravič zaradi prestopka § 21. tiskovnega zakona na globo 100 gld. Obravnava bila je tajna, sodnik bil je pristav Milan Akurti, tožitelj drž. pravdnika namestnik vitez Gaya. Predmet tožbi je bil, da se je v št. 5. t. m. „Obzor“ sklicaval na neko izjavo „Hrvatske“ in „Ag Tagbl.“ glede odpuščenja Spinčičevega. Omenjena lista pa sta bila zaplenjena. Proti obsodbi uložil je gospod Maravič priziv.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 14. aprila. Na dnevnem redu seje državnega zbora, ki bode dne 26. t. m., je mej drugim: prvo branje predloga Dostalovega o načrtu zakona, ki naj uredi vprašanje nujnih potov; prvo branje vladne predloge, načrta zakona o direktnih prsonalnih davkih; drugo branje načrta zakona o Dunajskih občinskih zgradbah itd.

Zagreb 14. aprila. Hrvatski sabor snide se 20. maja v zadnje zasedanje tekoče legislative dobe. Saborski predsednik Hrvat konferiral je z banom in odpotoval včeraj zopet v Djakovo, kjer biva navadno.

Rim 14. aprila. Rampolla zbolel, nadomestuje ga Mocenni.

Bruselj 14. aprila. Zbornica vsprejela je včeraj s 60 glasovi proti 26 naknadni kredit za utrdbe ob Mozli. Proračun prekoračil se je za 18 milijonov.

Rovinj 14. aprila. Okrožno sodišče oprostilo je lekarja Pieri-a in zdravnika Spongio, ki sta obdolžena, da sta zakrivila vsled neke pomote v zdravniškem receptu smrt gospice Candussi-Giardo.

Razne vesti.

* (Morilec svojega prijatelja.) Predvčeranjim začela se je pred Zagrebškim sodiščem kazenska razprava proti 17letnemu učencu Rakovške realke Alfredu Pajeryu, kateri je bil dne 5. marca t. l. ustrelil svojega sošolca in sostanovnika Vasa Kneževiča. Zatoženec Alfred Payer, jako inteligenten dečko, izpovedal je nastopno: „Jaz in Kneževič prepirala sva se večkrat o verskih in narodnih vprašanjih, sicer pa sva bila dobra prijatelja. Oni nesrečni dan rekel mi je Kneževič v pogovoru: „Jaz sem rodom iz Slavonije, na kar sem mu odvrnil „Vaso, ali ne maraš reči iz Hrvatske“, na kar mi je odgovoril: „Slavonija ni bila nikdar hrvatska zemlja in tudi nikdar ne bo“. — Iz tega nastal je prepir. Najprej sva se ruvala z rokama; z mize padel je nož na tla, jaz sem ga hotel pobrati, a hlapec me je prehitel. Potem sem Kneževiča polil z vodo, a on je vzel veslo v roke in me hotel udariti. Zbežal sem po stopnicah v prvo nadstropje — tam sem videl puško in prišla mi je v glavo misel: ustrašiti Kneževiča. Da je puška nabasana, tega nisem vedel. Ko sem hotel v sobo, bila je zaprta. Vaso me je zmerjal: kukavica! Hrvatska svinja! Jaz sem mu rekel: Vaso, ne psuj, jaz imam puško v rokah in skočil sem k oknu — komaj pa sem se dotaknil petelina — se je puška sprožila.“ (Toženec se je začel močno plakati.) — Ko je Kneževič ležal ves krvav na zofi, dal mi je roko in mi odpustil.“ — Predsednik: „Oče Kneževičev zahteva 2500 gld. odškodnine. Ali hočete to svoto plačati!“ — Toženec: „S čim, saj nimam ničesar?“ — Predsednik: „Ali priznate to tirjatev kot opravičeno?“ — Toženec: „Da!“ Zatoženčeva gospodinja, zaslišana kot priča, je izpovedala, da sta se dečka večkrat prepirala. Kneževič je bil velik in močan, Payer pa bolj vzgojen in finih manér. Kneževič je bil „strašen“ Srb, a kadar sta se prepirala, se je vselej Payer prvi pototal. Tudi druge priče izpovedale so za Payerja ugodno. V drugi dan razprave, včeraj, zaslišalo je sodišče še nekatere priče, ki so se za Payerja ugodno izrekle. Oče ustreljenega Vase Kneževiča je odstopil od svoje zahteve, naj se mu prisodi 2500 gld. odškodnine, pač pa tirjal, da se Payer kaznuje po zakonu. — Državni pravdnik je dokazoval v svojem govoru, da je zakrivil Payer hudo delstvo uboja, ker je zatoženec ravnal s sovražnim namenom, ko je vzel puško, nameril na Kneževiča in sprožil. Zagovornik dr. Derenčin konstatoval je najprej, da se žalostna dogodka, ki je spravila Payerja na zatožno klop, ni primerila vsled plemenske mržnje mej Kneževičem in Payerjem, ker narodnostni prepiri mej njima niso nikdar prekoračili akademskih mej, potem pa dokazoval, da je bil Payer v kritičnem momentu v takem duševnem stanju, da mu ni bilo mogoče premisliti pomen tega, kar je mislil storiti, zakaj Kneževič je Payerja trikrat udaril, ga napadel z nožem, ga tolkel z veslom in ga psoval „hrvatskega psa“. To je uplivalo na Payerja tako, da je izgubil vso razsodnost. Payer sprevidel je šele po storjenem dejanju, kaj je zakrivil in hotel samega sebe usmrtiti. To je dokaz, da zatoženec res ni vedel, da je puška nabita. — Sodišče obsodilo je zatoženca Payerja na dve leti težke ječe. — Obsodba vzbudila je, kakor javlja „Obzor“, v mnogobrojnem občinstvu globoko senzacijo.

* (Zaklad v gitari.) Neki Pariški ambulanti muzik podedeloval je od svojega očeta staro gitaro in na njej po gostilnah igral. Minolo nedeljo pa se je ta muzik sprl z nekim kritičnim gostem, in posledica je bila, da je nezadovoljni gost pretepel muzika in mu izdatno poškodil gitaro. Redarji odgnali so pretepalca na policijo, kjer je službujoči komisar pregledal pohabljeno gitaro, da se uveri o storjeni škodi. Nakrat je padel iz gitare majhen

zveženj, v katerem je bilo za 12000 frankov bankovcev. Kdo je bil bolj vesel, kakor tožitelj, ki je svojemu napadalcu takoj odpustil storjeno krivico. Napadalec pa s tem ni bil zadovoljen, nego zahteval postavno — najdenino.

* (Desettisoč jajc razbitih.) V Meidlingu pri Dunaji vozil je hlapec necega trgovca z jajci pet velicah zabojev na kolodvor. V vsakem zaboju bilo je 2000 jajc. Zadel je z vozom ob vogelni kamen in vseh pet zabojev bilo je hipoma na tleh, jajca pa večinoma zdrobljena. Ženske in otroci prihitali so kar trumoma ter nabirali beljake in rumenjake v posode.

Poslano.

Slavno uredništvo „Slovenskega Naroda“ v Ljubljani.

Vsled napadov „Nove Soče“ glede zadnje Goriške „Sokolove“ veselice, se je obrnil odbor tega društva do svojih razsodnikov pri seji 10. t. m., ter prijel od njih priloženo objavo z opombo, da se jo priobči v „Slovenskem Narodu“, za koje izvršitev prosi podpisani odbor, če je treba, tudi na društvene stroške.

Razglas.

Razsodniki telovadnega društva „Goriški Sokol“ v Gorici priznajo slavnemu društvenemu odboru, kakor tudi igralcema in igralcem, pevcom in sploh vsem sotrudnikom pri veselici 27. marca t. l., katera se je zvršila v občo zadovoljnost, svojo najtoplejšo zahvalo in priznanje, ter prosijo slavni odbor, naj še nadalje izvršuje svojo nalogo tako uspešno v prid in vspodbudo narodne zavesti na Goriškem.

V Gorici, dne 10. aprila 1892.

Razsodniki.

V Gorici, dne 12. aprila 1892.

Za telovadno društvo „Sokol“ v Gorici:
Anton Urbančič, starosta. Anton Jerkič, tajnik.

Listnica uredništva.

Gospod X. v Č.: „Medel“ bi bilo po nemški znabiti najbolje: „Schmächtig“. Vaših spisov nismo mogli še vseh pregledati. Zdravstvujte! — Gosp. dopisniku iz Domžal: Vaš dopis nam je nejasen, zato ga ne moremo priobčiti.

Današnjemu našemu listu priložena je 7. številka „Pavlihe“, kot priloga, na katero opozarjamo častite p. n. naročnike.

„LJUBLJANSKI ZVON“

stoji

za vse leto 4 gld. 60 kr.; za pol leta 2 gld. 30 kr.; za četrt leta 1 gld. 15 kr.

Loterijne srečke 13. aprila.

V Brnu: 29, 5, 68, 46, 3.

Tujci:

14. aprila.

Pri **Maitti**: Lederer, Glas, Bettelheim z Dunaja. — Pelikan iz Gradca. — Schidlichowsky iz Prage. — Neuman iz Linca. — Petrič iz Vrhnike.
Pri **Stonu**: Löwy, Höndofski, Mlakar, Vatter z Dunaja. — Schusteršič iz Zagreba. — Demberger iz Tržiča. — Gruden iz Idrije.

Umrli so v Ljubljani:

12. aprila: Marija Košir, mesarica, 60 let, Krakovske ulice št. 3, tumor cerebri. — Uršula Korošič, delavka, 64 let, Kurja vas št. 15, marasmus.
13. aprila: Marija Perčenka, gostija, 86 let, Karlovska cesta št. 7, marasmus. — Jožef Wuhser, železničnega sprevodnika sin, 13 mesecev, Streliške ulice št. 11, pyaemie.

V deželni bolnici:

11. aprila: Neža Zakelj, gostija, 35 let, jetika.
12. aprila: Alojzija Cepuder, gostija, 47 let, jetika.
13. aprila: Matija Jevšovar, delavec, 28 let, jetika

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Močina v mm.
14. aprila	7. zjutraj	723.1 mm.	9.8° C	sl. sev.	dež.	9.10 mm.
	2. popol.	722.5 mm.	17.0° C	sl. zah.	d. jas.	
	9. zvečer	724.2 mm.	11.0° C	sl. zah.	jasno	dežja.
Srednja temperatura 12.6°, za 3.5° nad normalom.						

Dunajska borza

dne 15. aprila t. l.

	včeraj	danes
Papirna renta	94.90	94.95
Srebrna renta	94.40	94.40
Zlata renta	110.60	110.70
5% marcna renta	102.40	102.60
Akcije narodne banke	977.—	983.—
Kreditne akcije	313.50	311.75
London	119.05	118.95
Srebro	—	—
Napol.	9.45	9.44 1/2
C. kr. cekini	5.65	5.65
Nemške marke	58.30	58.25
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	139 gld. 50 kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	183
Ogerska zlata renta 4%	—	108
Ogerska papirna renta 5%	—	101
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	122
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	—	116
Kreditne srečke	100 gld.	193
Rudolfove srečke	10	22
Akcije anglo-avstr. banke	120	146
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	—	240

Za veliko noč

priporoča

J. Buzolini (411—3)

trgovina s delikatesami

Ljubljana, Glavni trg,

svojo bogato zalogo najfinjših Praških in Graških plečet, lastni izdelek okusnih salam, fina laška vina, pravi refoško, Goriške pince i. t. d.

Prostovoljna prodaja posestva v Gorenji vasi.

Podpisanec prodam iz proste roke hišo v Gorenji vasi pri Ribnici, obstoječo iz dveh zdolnjih in treh podstrešnih sob s kašo, kuhinje in dveh kletij, skednja in živinskega hleva, tudi je zraven svinjski hlev z gnojnišnico in koliba za drva. Na vrtu je vodnjak (štrina), zidan s cementom. Pri tej hiši je tudi prodajalnica (štacuna) s špicerijskim blagom ter se vsa štacunska oprava prodaja kakor stoji. Hiša je nova in obokana (velbana), zidana v najlepšem slogu in jako pripravna za krmo, ker je pri cesti na lepem prostoru. Posebno se je pa nadejati v tej hiši dobre trgovine ravno sedaj, ko se bode začela graditi „dolenjska železnica“, ker je komaj streljaj od železnične proge oddaljena. Proda se s hišo tudi vrt, ležeč koj za hišo in v griči je tudi del gozda za drva. Kogar bi torej veselilo to posestvo kupiti, naj pride pogledat, da se prepriča. Vse drugo se izve pri Antonu Perušek-u, posestniku in trgovcu s špicerijskim blagom v Gorenji vasi pri Ribnici (Dolenjsko). (380—5)

Jos. Levc

trgovec (406—3)

pri mesar. mostu v Ljubljani

priporoča častitemu občinstvu

pristni ribniški krompir in fižol za seme.

Kupuje tudi vsakovrstne poljske pridelke in rastline po najvišji cen.

Št. 7201.

Sklic upnikov.

(404—3)

C. kr. za m. del. okr. sodišče v Ljubljani pozivlje vse one upnike, ki imajo iz zapuščine dne 30. marca 1892 oporočno umrlega Antona Knez-a, posestnika in trgovca iz Spodnje Šiške, kaj tirjati, da se zglase dne

30. aprila 1892

ob 9. uri dopoldne pri tem sodišču zaradi prijave in izkaza svojih tirjatev, ali pa, da do navedenega dne prijavijo pismeno svoje tirjateve, sicer bi imeli, ako bi zapuščina vsled poplačila prijavljenih dolgov pošla, samo pravico do pobotanja onih tirjatev, ki so zastavno pravno zavarovane.

V Ljubljani, dne 7. aprila 1892.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Josip Noll.

L. Luser-jev obliž za turiste.

Gotovo in hitro uplivoje sredstvo proti kurjim očesom, žuljem na podplatih, petah in drugim trdim praskom kože.

Veliko priznalnih pisem je na na ogled v glavni razpošiljalnici: **L. Schwenk-a lekarna** (524) Meidling-Dunaj.

Pristen samo, če imata navod in obliž varstveno znamko in podpis, ki je tu zraven; torej naj se pazi in zavrne vse manj vredne ponaredbe.

Pristnega imajo v Ljubljani J. Swoboda, U. pl. Trnkoczy, G. Piccoli, L. Grečel; v Rudolfovem S. pl. Sladovič, F. Haika; v Kamniku J. Močnik; v Celovci A. Egger, W. Thurmwald, J. Birnbacher; v Brezjah A. Aichinger; v Trgu (na Korškem) C. Mener; v Beljaku F. Scholz, Dr. E. Kumpf; v Gortici G. B. Pontoni; v Wolfbergu A. Huth; v Kranju K. Šavnik; v Radgoni C. E. Andrien; v Idriji Josip Wario; v Radovljici A. Roblek; v Celju J. Kupferschmid.